

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

130. An Coadiutor Canonici Præbenda Diaconalis sedere debeat ante
Canonicos Subdiconales, Et suppositur, quod dictus Canonicus non potest
sedere & incedere in loco antiquo Coadiuti, quamuis sit cum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76413)

nu. 12. nisi esset Canonicus, quia tunc sedebat in loco suo, Sbrozzius n. 17. Et quod Governatorem, vulgo Capitaneum in functione Ecclesiasticis Vicarius Episcopi precedat, tenet Aloysius Riccius in *praxi fori Ecclesiastici*, decis. 580. in prima editione, & resol. 555. in secunda editione. Vide etiam Alzed. in *praxi Episcop.* part. 2. cap. 2. n. 9. Gauantum in *man. Episc.* verb. *Præcedentia*, n. 6. Sed de materia præcedentia multa notata digna inuenies in *alleg. fiscal.* Eruditissimi Domini mei Ioannis Baptiste Latreæ, alleg. 51. & 52.

RESOL. CXXX.

An Coadiutor Canonici præbendæ Diaconalis sedere debeat ante Canonicos Subdiaconalis?
Et supponitur, quod dictus Canonici non potest sedere, & incedere in loco antiquo Coadiutoris, quamvis sit cum futura successione. Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 88.

§. 1. **S**uppono contra Nauarrum *consl.* 3. num. 5. de Cleric. agrot. quod dictus Coadiutor cum futura successione non potest sedere & incedere in loco antiquo coadiutori, vt decimum fuisse testatur Gonzales in *reg. & Cancell. gloss.* 5. §. 9. num. 102. Garfias de *benef.* tom. 1. p. 46. §. 5. n. 66. & seq. Moneta de *opr. canon.* c. 4. §. 8. n. 141. Sebastianus Cæsar in *relect.* de *Eccles. Hierarch.* part. 3. disp. 14. §. 9. num. 6. Barbola *tract. de Canon.* c. 29. num. 21. Gratian. in *discept. forens.* tom. 1. cap. 106. nu. 39. & alij.

2. Sed difficultas est, an debeat sedere in ultimo loco Canoniceorum præbendæ Diaconalis ante Canonicos Subdiaconalis: & negativè testatur respondendum, quia Doctores citati asserunt quod Coadiutor Canonici post omnes Canonicos sedere debet ante portionarios. Verum ego affirmativam sententiam teneo cum Bartholomæo Gauanto in *Enchirid. Episcop.* verbo *Coadiutor Episcopi*, nu. 24. & Francisco Leone in *thesaur. fori Eccles.* part. 2. c. 4. nu. 57. & 58. asserentibus quod Coadiutor Canonici præbendæ Presbyteralis sedet ante Canonicos diaconalis: ergo Coadiutor Canonici præbendæ diaconalis sedet ante Canonicos subdiaconalis, cum in vtroque casu, vt patet, militet eadem ratio, quam asserit Leo *vbi supra*, quia Coadiutores inferunt in eodem ordine in quo seruebant coadiutori: ergo æquitas suadet quod in eodem ordine post omnes Canonicos eiusdem ordinis sedere debeat. Nec aduersus hanc sententiam faciunt Doctores citati, dicentes Coadiutores Canonicos sedere post omnes Canonicos, non enim loquuntur in casu nostro quâdo Canonici distinguuntur in diuersis ordinibus, sed in casu, quo Canonici sine disparitate sūt omnes in vno & eodẽ ordine, vt patet ex Gauanto *vbi supra*, n. 23. & 24.

RESOL. CXXXI.

An qui verbis gratia, accipit gradum Doctoratus in aliqua Vniuersitate publica, vt Messana, Catania, &c. non habens Cursus requisitos, vel non interfuit illis iuxta Vniuersitatis Statuta, vel non sit Matricula adscriptus, &c. peccet mortaliter, licet non interueniat iuramentum? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 173.

§. 1. **A**firmatiuam sententiam docet Alcozer in *summ.* c. 27. & Pater Henriquez consultus de hac re, & hoc licet non interueniat iuramentum, quia Vniuersitas non intendit conferre gradum patientibus defectum aliquem iuxta statuta.

2. Verum contrariam sententiam docet Sanchez in *opusc.* tom. 1. lib. 2. c. 1. dub. 57. nu. 15. vbi sic ait: Seclu-

so iuramento respere gradum patientem aliquem defectum ex dictis, qui in foro conscientie non annullant gradum, non est peccatum mortale, si ille alius esset dignus, & sufficiens ad illum gradum, quia hi defectus non sunt substantiales, & quod substantiale est, concurrat, scilicet promori ad gradum sufficientia: si autem iuramentum interueniat tunc temporis, erit peccatum mortale, non ratione vltis defectus interuenientis, sed ratione perituri, quod ille committit, sic docti iuniores. Hæc Sanchez, & ego. Vnde si in tali casu quis potest cuitare iuramentum, minimè peccatum lethale committet.

RESOL. CXXXII.

An studiosi, seu Scholares scholas non visitantes, & lectiones non audientes gaudeant Studiorum priuilegiis, dummodo in Matricula sint adscripti. Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Ref. 22.

§. 1. **Q**uestio est curiosa & practica, & ad illam affirmatiuè respondet Matthias Stephanus de *iurisdic.* lib. 3. part. 2. c. 5. Vlricus Hunnius in *comment. de priuileg. studios.* super *Auth. Habita*, Cod. ne filius pro patre, c. 1. §. 2. & in primis facit pro hac opinione generaliter *dict. Auth. Habita*, in qua Fridericus Imperator generaliter atque indistinctè omnibus, qui studiorum, causis peregrinantur, scholaribus immunitates & priuilegia indulget; non distinguens vtrum priuatim, an publicè in Academia studeant, vtrum lectiones publicas frequentent, an minus: atqui si ita distinguendū fuisset, atque distingui Imperator voluisset, dubio procul, vel vnicò verbulo eiusmodi distinctione significasset, nec tãto silentio eam inuoluisset.

2. **Secundo.** Quin & ratio, ob quam Imperator scholaribus tribuit priuilegia, generalis est, atque in his quoque scholaribus obtinet, qui priuatim student litterisque incumbunt: ratio enim hæc est, quod studiosorum scientia totus illuminatur mundus, & ad obediendum Deo, & Imperatori, eius ministro, vita subditorum informatur: atqui illorum studiosorum scientia illuminari potest mundus, & vita subditorum ad obediendum Deo, & Magistratui informati, qui priuatim studiis suis, debita diligentia inuigilantes, scientiam iuris, aliarumque disciplinarum sibi comparantur; igitur, & illis voluit Imperator priuilegia & immunitates concedere.

3. **Tertiò.** Accedit, quod, teste Labeone in l. 2. §. post hunc maximè, ff. de *orig. iur.* non solum scholas adeundo, & publicas lectiones frequentando, sed domestico etiam, & priuato studio, proprioque ingenij agmine plurimum quis proficere possit, *inter artifices*, ff. de *solu.* quando scilicet, vel cum æqualibus, vel cum Professoribus ipsis, vel etiam cum aliis Legum Candidatis, Licentiatis, vel Doctoribus de vtilibus quæstionibus sententias confert, ex quorum institutione non minus, quàm ex publicis lectionibus, vel disputationibus, proficere potest.

4. **Quarò.** Et sanè nihil interesse videtur, quomodo quis proficiat, modò honesta ratione ad finem destinatum, peruenit. *l. Gallus*, §. si eius, ff. de *liber. & posthumis*, l. mulier, §. si, ff. de *condit. insti.* Hor. t. Luc. de *priuileg. scholar.* cap. vlt. num. 7. *lason* in l. *scriniarius*, n. 7. C. de *milit.*

5. Ex his itaque prædicti iuris Antistites statuunt, ad essentiam studiosi atque ad hoc, vt statuatur priuilegiis studiosorum, non requiri vt publicas lectiones frequentent, dummodo priuatim in studio suo diligenter sese exerceat, sicut priuatim studet, ob neglectas lectiones publicas priuilegia Academica non amittant, Quamuis interim prædicti Authores horrerent, dispu-

Sup hoc priuilegio in tom. 9. tr. 21. quamuis cursum, & cum eodem Hunnio hic citato, tamè magis clarè in principio §. Sed audiamus Reli 117.